

Innehåll att se upp med

Det finns aktörer som vill påverka oss på olika sätt. Reklam kan du nog känna igen när den dyker upp, men det finns flera andra sätt att försöka påverka folk som tittar, lyssnar och läser.

Här följer några exempel på olika slags innehåll som är bra att känna till när du vill vara källkritisk.

Betalat innehåll

Betalat innehåll är reklam. Det kan vara att företag betalar en **influencer** för att prata om deras produkter i sina kanaler. En influencer är en person som har många följare på sociala medier. Många företag gör så för att de vet att vi litar mer på personer som vi följer än på vanlig reklam. Enligt lagen måste det stå att det är reklam, men det är inte alltid så tydligt att det är det.

Ibland betalar företag för inlägg i sociala medier. Då måste det stå att det är reklam.

En del saker som sprids har bara som syfte att göra andra upprörda.

Missinformation

Missinformation kallas sådant som inte är sant, men som inte är menat att skada eller förstöra för andra. Det kan till exempel vara ett klipp där någon gör ett trick som visar sig vara fejk. Om du delar det klippet, så sprider du missinformation.

Problemet med missinformation är att det kan skada andra, även om vi inte menar något illa när vi delar vidare. Det är svårt att stoppa ett rykte när det väl har börjat sprida sig. Det blir också jobbigare för oss alla att veta vad som är sant, om många sprider missinformation.

Desinformation

Desinformation är falsk information som någon sprider för att förstöra för andra. Att sprida falska rykten om andra är ett gammalt knep som har använts i tusentals år. Det händer ofta i filmer och böcker för att skapa dramatik, och det händer hela tiden mellan olika länder och mellan olika grupper i samhället. Kanske har det drabbat dig med?

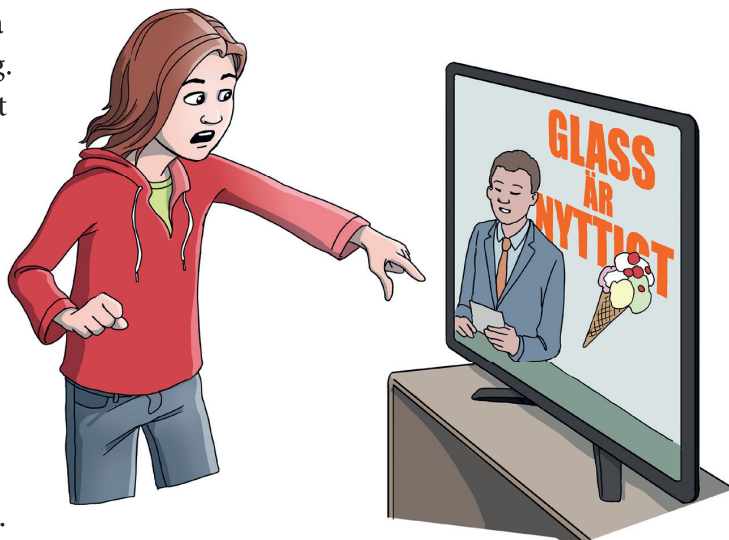
Myndigheten för psykologiskt försvar

har i uppgift att leta efter desinformation i Sverige. De ska också utbilda oss medborgare.

Klickbeten

Många som publicerar eller delar något på nätet vill att folk ska klicka på deras inlägg. Fler klick betyder ofta att den som har lagt ut inlägget tjänar mer pengar. Därför skriver de rubriker som ska locka oss att klicka. Sådana rubriker kallas **klickbeten**.

Klickbeten är oftast inte farliga, mest bara irriterande för att de luras. Men ibland kan de leda till sidor där någon vill lura dig att ladda ner virus eller ge ut lösenord. Därför ska du alltid vara försiktig med att klicka på klickbeten.

Rubriker som låter för bra för att vara sanna är oftast bara klickbeten.

Vinklade nyheter

Tänk dig att några som bor granne med en skola klagar på att det spelas musik på skolgården. En journalist intervjuar bara grannarna och inte eleverna på skolan. Då heter det att nyheten är **vinklad**, eftersom det bara kommer fram en enda synvinkel i artikeln eller inslaget.

Alla nyheter är lite vinklade, eftersom journalister aldrig kan berätta exakt allt. Men det blir mindre vinklat om vi får veta hur olika personer och grupper ser på en fråga eller händelse. Nyheter ska dessutom förmedlas så neutralt som möjligt, så att det inte märks vad journalisterna själva tänker och känner.

Vi måste fundera på om det vi ser på skärmen verkligen är sant.